

ଉପକ୍ରମଣିକା

ବିହନ ଏକ ଜୀବନ୍ତ ଉତ୍ପାଦ । ଅଧିକ ଗଜା ହେବା ସହିତ ଭଲ ଅମଳ ଦେବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଚାଷ କରିବା ସହିତ ଅମଳ କରିବା ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବିହନର ମାନ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ କାରଣ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଅଟେ । ଚାଷ ପଦ୍ଧତି, ଅମଳ ପ୍ରଣାଳୀ, ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଓ ସାଇତା ବେଳେ ମୂଳ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ବିହନର ମାନ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଉଘା, ଖାଦ୍ୟସାର ଓ ପାରିପାର୍ଶ୍ବିକ ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ମଞ୍ଜିର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଓ ବିହନର ମାନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ ।

ବିହନ ମାନର ଗୁରୁତ୍ବ

ଉନ୍ନତ ମାନର ବିହନ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ ଫସଲର ଅମଳ ଶତକଡ଼ା ୫-୨୦ ଭାଗ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ । ତେବେ ଏହି ବୃଦ୍ଧି ହାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ବିହନର ମାନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଉନ୍ନତ ମାନର ବିହନ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ କୃଷକମାନେ ପାଉଥିବା ଲାଭମାନ ହେଲା :

- ବିହନ ବ୍ୟବହାରରେ ମିତବ୍ୟୟିତା
- ଜମିରେ ଅଧିକ ବିହନରୁ ଗଜା ହେବା
- ଗଛ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣର ଆବଶ୍ୟକତା ହ୍ରାସ
- ହୃଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ଗଛ ହେବା
- ସମାନ ଭାବେ ଗଛ ହେବା
- ଗଛ ଶୀଘ୍ର ବଢ଼ିବା ଏବଂ ପ୍ରତିକୂଳ ଅବସ୍ଥା ଓ ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧୀ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି
- ଏକା ସମୟରେ ପାକଳ ହେବା

ବିହନ ଗୁଣର ପରିମାପ

ବିହନର ମାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମାନଦଣ୍ଡ ରହିଛି । ଧାନ ବିହନର ମାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ କରାଯାଉଥିବା ପରୀକ୍ଷାମାନ ହେଲା :

- ଭୌତିକ ଶୁଦ୍ଧତା (ନିଷ୍କ୍ରିୟ ପଦାର୍ଥ, ଅଗାଡ଼ି, ଅଧା ପୂରଣ ହୋଇଥିବା ଧାନ)
- ଆନୁବାଣିକା ଶୁଦ୍ଧତା (ନିରୋଳା କିସମ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିସମର ଉପସ୍ଥିତି)
- ଶରୀରତ୍ୱଶୁଦ୍ଧତା(ଗଜା ହେବା କ୍ଷମତା, ଜଳାୟ ଅଂଶ)
- ଘାସ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫସଲର ମଞ୍ଜି
- ଶସ୍ୟ ବିରୋଧୀ ହେବା
- ବିହନର ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ (ବିହନବାହିତ ରୋଗ)

ଭାରତରେ ବିହନ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ପାଇଁ ସରକାରୀ ମାନଦଣ୍ଡ

ଉପାଦାନ	ପିଣ୍ଡ ବିହନ	ପ୍ରମାଣୀକୃତ ବିହନ
ନିରୋଳା ବିହନ (ସର୍ବନିମ୍ନ %)	୯୮	୯୮
ନିଷ୍କ୍ରିୟ ପଦାର୍ଥ (ସର୍ବାଧିକ %)	୨	୨
ଅନ୍ୟ ଫସଲ ମଞ୍ଜି (ସର୍ବାଧିକ କି.ଗ୍ରା. ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟାରେ)	୧୦	୨୦
ବାରି ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିବା ଅନ୍ୟ କିସମ (ସର୍ବାଧିକ କି.ଗ୍ରା. ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟାରେ)	୧୦	୨୦
ଘାସ ମଞ୍ଜି (ସର୍ବାଧିକ କି.ଗ୍ରା. ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟାରେ)	୧୦	୨୦
ଗଜା ହେବା କ୍ଷମତା (ସର୍ବନିମ୍ନ %)	୮୦	୮୦
ଜଳାୟ ଅଂଶ (ସର୍ବାଧିକ %)	୧୨	୧୨
ବାୟୁ ଅଭେଦ୍ୟ ପାତ୍ର ପାଇଁ ଜଳାୟ ଅଂଶ (ସର୍ବାଧିକ)	୮	୮

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ :

ଧାନ ଫସଲ ପଦ୍ଧତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଦ୍ଧତିର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

